

Seminārs skolu atbalsta speciālistiem

Tukuma novada pamatskola "Spārni"

2025. gada 11. decembrī

Semināra programma

01

Pārskats par iekļaujošo izglītību

Tukuma novada situācijas analīze un statistika

03

Problēmsituāciju risinājumi

Praktiski risinājumi ikdienas izaicinājumiem

02

Atbalsta komandas darbs

TNP "Spārni" pieredzes un atbalsta komandas darba organizācijas principi

04

Terapiju iepazīšana

Sensoro un smilšu terapijas iespējas skolā

Statistiskie dati Tukuma novadā 2024./2025.m.g. sākumā

296

Izglītojamie speciālajās
izglītības programmās

2024./2025. mācību gadā pirmsskolās
un pamatskolās

4.5%

Aptuveni 4,5% no visiem skolēniem
novadā

Novadā 13 izglītības iestādes nodrošina speciālās
programmas pirmsskolā, bet 11 iestādes -
sākumskolā un pamatskolā.

90 bērni pirmsskolā ($\approx 4,1\%$) un 206 skolēni
sākumskolā/pamatskolā ($\approx 4,7\%$).

+16.9%

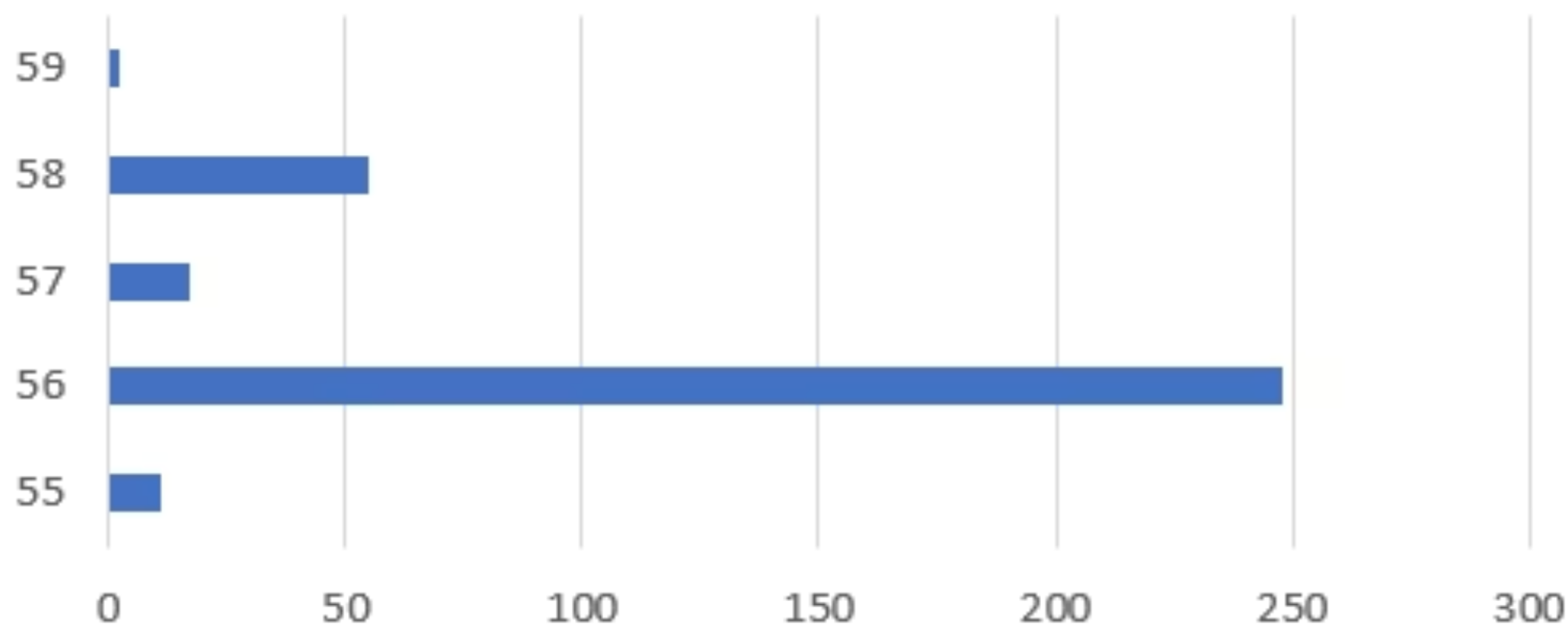
Pieaugums

Speciālo programmu skolēnu skaita
pieaugums kopš 2021./2022. m.g.

Saskaņā ar **Tukuma novada Izglītības ekosistēmas
attīstības stratēģiju 2025.–2029. gadam**

Skolēnu skaits speciālās izglītības programmās 2025./2026.m.g.

	55	56	57	58	59
■ Skolēnu skaits	11	248	17	55	2

Galvenās grūtības skolās

Atbalsta personāla un asistentu trūkums,
nepietiekama slodze

Mācību materiālu trūkums

Dažādas vajadzības vienā klasē

Darbs ar vecākiem

Zināšanu un pieredzes trūkums

Grūtības iekļaujošās izglītības nodrošināšanā Tukuma novada skolās

Nepieciešami **asistenti** skolēniem ar uzvedības traucējumiem un autismu.

Progress lēns vai nemanāms bērniem. Iestādi apmeklē bērni ar autiskā spektra traucējumiem+ GA+ UDHS, **nav atbilstoša, piemērota vide šiem bērniem.**

Nav vai ir **nepietiekami mācību materiāli**, nav precīzas mācību programmas. Integrējot spec.skolēnus klasē, vajadzīgi diferencēti uzd., liels laiks skolotājam, lai tos izveidotu.

Skolēniem ir dažādas veselības problēmas, dažādi attīstības traucējumi, grūti strādāt ar visiem vienlaikus, īpaši, ja klasē ir arī skolēns ar autiskā spektra traucējumiem, kuram traucē apkārtējie. 58 kodiņam nepatīk telpu maiņa, tas uztrauc. Daļai speciālo skolēnu ir arī **uzvedības problēmas**, ļoti zema **motivācija**.

Ja 58 koda skolēnu klasē maz (1-2), tad pamatpriekšmetos tiek **veidotas apvienotās klases**, rodas grūtības plānot saturu, vajadzētu **metodiskos ieteikumus** šādam darbam.

Šobrīd ir 4 bērni, kas ir procesā uz ped.med. komisiju.

Bieži ir grūtības nodrošināt visu nepieciešamo atbalstu. **Pietrūkst speciālās zināšanas, pieredze**, kā izglītojamajam nepieciešamo organizēt, piedāvāt, darīt labāk, pareizāk, atbilstošāk tam, kas viņam ir vajadzīgs.

Nepietiekama pieredze un zināšanas pedagogiem, kā arī **vecāku izglītošana** par šiem jautājumiem. Dažkārt šādiem bērniem **nepieciešamas mazākas grupas**, bet mēs to nevar atļauties, jo tad tiek ietekmēts pedagoga atalgojums.

Nav iespēja nodrošināt bērnam visas vajadzības, jo, piemēram, auklītes pienākumos ietilps telpu uzkopšana utt., viņa nevar 100% pieslēgties šiem bērniem.

Nepieciešami pedagogu palīgi, jo klasēs ir skolēni, kuriem nepieciešami atbalsta pasākumi, kā arī uzvedības problēmas.

Nepietiekama slodze atbalsta speciālistiem. Vecāku nevēlēšanās uz klausīt pedagogu ieteikumus. **Telpu trūkums un nepiemērotība.**

Nepieciešami asistenti skolēniem ar uzvedības traucējumiem . Nepietiekamas zināšanas un **pieredze pedagogiem.**

Atbalsta personāla trūkums, sadarbība ar vecākiem

Individualizēta un diferencēta mācību procesa īstenošana ikdienā un pārbaudes darbos iekļaujošā klasē.

Nepieciešamais atbalsts ikdienā

(informācija no veiktās aptaujas 2025.g.septembrī)

Asistenti un speciālisti

Asistenta palīdzība, audiologopēdi, ergoterapeiti, speciālie pedagogi, psihologi.

Mācību materiāli

Precīzas programmas 58 saturam, mācību materiāli, diferencēti materiāli, standartizētas atgādnēs eksāmeniem.

Konsultācijas

Speciālistu konsultācijas, mentorēšana, atbalsts uz vietas iestādē.

Vide un resursi

Sensorā istaba, atbilstoša vide bērniem ar smagām diagnozēm.

Nepieciešamais atbalsts ikdienas darbā (aptauja)

Par izglītojamo sasniegumu vērtēšana.

Speciālistu konsultācijas.

Trūkst asistentu, audiologopēdu, ergoterapeitu, speciālo pedagogu vai psihologu. Piedāvāt bērniem ar smagām diagnozēm atbilstošu vidi un visu šo speciālistu pieejamību.

Visvairāk trūkst asistenta palīdzība, kas palīdz bērnam, kamēr skolotāja un sk.palīgs darbojas ar pārējiem

*Precīzas mācību programmas 58 izglītības saturam. Taustāmi, diferencēti mācību materiāli: **mācību grāmatas, d/lapas, uzskate** u.tml. speciālās izgl. skolēniem, it īpaši 58 programmai.*

Standartizētas atgādnēs 56 programmai eksāmenu priekšmetos, ko izmantot CE. Skolā nepieciešama sensorā istaba.

Psihologa konsultācijas.

*Vēlētos nodrošinājumu ar asistentu (jau tad, kad vēl ir tikai aizdomas, jo atbalstu nepieciešams sniegt pēc iespējas agrāk), **speciālais pedagogs** (šobrīd trīs stundas nedēļā uz pieciem bērniem manuprāt nav pietiekami).*

*Būtu **nepieciešamība pēc speciālistiem**, kas varētu atbraukt un sniegt atbalstu uz vietas iestādē - **mentorēt, ievadīt praksē**.*

Atbalsta personāla slodžu trūkums. Bērniem, kam ir lielas grūtības nepieciešams papildus skolotāja palīgs grupā.

Vecāku un sabiedrības izpratne par iekļaujošo izglītību.

*Metodiskos materiālus, **praktiskas nodarbības**, speciālistu konsultācijas.*

Profesionālās pilnveides vajadzības

Tālākizglītības kursi

Individualizācijas metodika, darbs ar dažādu līmeņu skolēniem

Pieredzes apmaiņa

Semināri ar vispārējām skolām, nodarbību vērošana, praktiski piemēri

Praktiskas darbnīcas

Disleksijas, disgrafijas, diskalkulijas atpazīšana. Pozitīvas uzvedības stiprināšana

Vecāku izglītošana

Kursi vecākiem par iekļaujošo izglītību, sabiedrības izpratnes veicināšana

Profesionālās pilnveides nepieciešamība (aptauja)

Tālākizglītības kursi

Individuālas konsultācijas

Praktizējoši lektori

Pieredzes apmaiņas semināri

Pieredzes apmaiņas pasākumi ar vispārējās izglītības skolu, kuru īsteno iekļaujošo speciālo izglītību 56 un 58 programmas skolēniem, īpaši noderīgas būtu nodarbību vērošanas.

Ceļa kartes, ieteikumi, semināri, mācības skolotājiem par to, kā sākotnēji noteikt, vai skolēnam ir disleksija, disgrafija, diskalkulija, lai varētu tālāk virzīt pie speciālistiem.

Tālākizglītībā: individualizācijas metodika, kā organizēt darbu klasē ar dažādu līmeņu un vajadzību skolēniem vienlaikus (ar praktiskiem piemēriem).

Pieredzes stāsti ar konkrētu stundas elementu īstenošanas piemēriem

2 skolotājiem nepieciešams iegūt sertifikātu speciālajā izglītībā.

*Kā veiksmīgāk vecākiem palīdzēt ieraudzīt, **saprast, atzīt bērna speciālās vajadzības**, kā tikt pāri pilnīgam noliegumam.*

Vēl lietderīgi būtu mainīt vispārējo sabiedrības priekšstatu, domu par ped.med. komisiju kā bērna norakstīšanas vietu.

*Veikt **skaidrojošo darbu publiskajā telpā** - ka tā ir iespēja, nevis zīmogs.*

Kursi vecākiem par iekļaujošo izglītību,

Pieredzes apmaiņa pedagogiem, psiholoģisks atbalsts kā neizdegt darbā ar šādiem bērniem.

Darbnīcas

Kursi vecākiem par iekļaujošo izglītību,

Kursi skolotāju palīgiem darbam ar kodu bērniem

Atbalsta pasākumi darbiniekiem izdegšanas risku mazināšanai

Pieredzes apmaiņas semināri, darbnīcas pozitīvas uzvedības stiprināšanai

Kur meklēt atbalstu

TNP "Spārni"

Semināri, metodiski materiāli, individuālas konsultācijas Zoom platformā vai skolā. Informācija:

[Click here](#)

Izglītības atbalsta centrs

galvenais uzdevums ir sadarbība ar izglītības iestādēm, sniedzot atbalstu iekļaujošās izglītības ieviešanai, veicot krīzes situāciju risināšanu izglītības iestādēs, strādājot ar bērnu, klasi vai grupu, bērnu vecākiem un pedagogiem. Ja izglītības iestādē nav atbilstošu speciālistu, centra speciālisti veic izglītojamā intelektuālās un emocionālās sfēras izpēti. Balstoties uz izpētes rezultātiem, sniedz ieteikumus par atbalsta pasākumu piemērošanu mācību procesā, piedalās individuālā izglītības atbalsta plāna izstrādāšanas procesā, kā arī organizē izglītības iestāžu pedagogiem un izglītojamo vecākiem seminārus un lekcijas.

VIAA un citas organizācijas

Semināri, konferences, metodiskie materiāli. Digitālā istaba skolo.lv

Plānotie semināri 2025./2026. m.g.

Individuālās konsultācijas un kursi

Saņemtie pieteikumi

- *Kandavas Reģionālā pamatskola – disleksija, diskalkulija, disgrafija (03.12.2025. Zoom)*
- *Lapmežciema PII – 57 koda bērna dusmu lēkmes (03.12.2025. Zoom)*
- *Zantes pamatskola – IIP (janvārī)*
- *Irlavas pamatskola – IIP (janvārī)*

Profesionālās pilnveides kursi

- *Individualizēta un diferencēta mācību procesa organizācija (24 stundas)*
- *MI mācību procesā (4 stundas)*
- *2. semestrī: "Spēļu izmantošana", "Āra izglītība"*

Jūsu jautājumi

Kā veidot sadarbību, ja vecāki nav atvērti

Kā sakārtot robežas bērnam "bosam" skolā un ģimenē?

Vēlos uzzināt praktiskus padomus, kā strādāt ar bērnu, kuram ir autiska spektra traucējumi

Kur lasīt informāciju par aktuāliem jautājumiem Tukuma novadā?

KĀPĒC skolu atbalstu speciālistiem nav kopīgas sanāksmes?

Atbalsta pasākumu plānošana, jaunas idejas

Kā rīkoties un kur sniegt pieteikumu Smilšu terapijai?

Lasītprasmes veicināšanas piemēri skolēniem ar lasīšanas grūtībām un disleksiju

Tukuma novada pamatskolas "Spārni" atbalsta komandas darba organizācija

Efektīva skolas atbalsta komanda ir pamats katram izglītojamam nodrošināt individuālu un mērķtiecīgu atbalstu. Mūsu skolā šī sistēma ir rūpīgi strukturēta ar skaidriem procesiem un atbildības jomām.

Atbalsta komandas pamatelementi

Dokumentācija

Rīkojums par komandas sastāvu, darba kārtība, protokoli un problēmu pieteikumi

Darba laiks

Speciālistu pieejamība un konsultāciju laiks vecākiem, fiksēti e-klasē

Reģistrācija

Individuālā darba žurnāla ieraksti e-klasē visiem speciālistiem

Sanāksmju darba plāns

Regulārie jautājumi

- Organizatoriskie jautājumi un aktualitātes
- Idejas atbalsta pieteikumam
- Vardarbības pazīmes un rīcība
- Kavējumu mazināšanas darbs
- Profesionālā pilnveide

Procesu pārvaldība

- Atskaites par problēmgadījumu risināšanu
- Jaunu problēmu pieteikšana
- Risinājumu izstrāde
- Labās prakses apmaiņa

Elastīgs atbalsts: Sarunas ar vecākiem, līdzdalība sapulcēs, steidzamo gadījumu nekavējoša risināšana, dalība skolas pasākumos un projektos pēc nepieciešamības.

Kā pedagogs saņem atbalstu?

Praktiska rīcības shēma pedagogam — septiņi soļi no novērojuma līdz atbalsta plāna īstenošanai. Sistēma balstās uz VISC vadlīnijām un MK noteikumiem par atbalsta pasākumiem.

01

Novērošana un dokumentēšana

Skolotājs pamana grūtības un pieraksta konkrētus novērojumus — kad, kas, kā izpaužas

02

Sākotnējā komunikācija

Saruna ar skolēnu un vecākiem, vienošanās par pirmajiem soļiem

03

Formāls pieteikums

Īss rakstisks iesniegums atbalsta komandai ar novērojumiem un lūgumu

04

Izvērtēšana komandā

Ātrā analīze, speciālista novērošana stundā, prioritāšu noteikšana

05

Individuālais plāns

IAP izstrāde ar mērķiem, atbildīgajiem, termiņiem un vērtēšanas kritērijiem

06

Īstenošana

Pielāgojumi stundās, speciālistu nodarbības, regulāra vecāku iesaiste

07

Monitorings

Dinamikas izvērtēšana, plāna korekcija vai ārējo institūciju iesaistīšana

Praktiski ieteikumi efektīvam procesam

Vienkāršas veidlapas

Standartizēti "pieteikuma atbalsta komandai" un "novērojumu protokolu" paraugi no VISC materiāliem — ērtāka informācijas iesniegšana un dokumentācijas pārskatāmība.

Skaidri termiņi

5 darba dienas pēc iesnieguma — komandas ātrā izvērtēšana; 2 nedēļas — IAP izstrāde. Termiņi pielāgojami skolas noslodzei, bet secība dokumentēta.

Regulāras atskaites

Ikmēneša īss progressa pārskats par aktīvajiem plāniem — komandas sapulce vai elektroniska forma, lai nodrošinātu nepārtrauktību.

Ģimenes iesaiste

Skaidra vienošanās ar vecākiem un skolēnu par mērķiem un soļiem, rakstiska dokumentācija — palielina atbildību, motivāciju un atbalsta efektivitāti.

1. solis

Pedagoga novērojums

Pedagogs ir pirmais, kurš pamana izmaiņas skolēna uzvedībā, mācību procesā vai emocionālajā stāvoklī. Šis ir kritiskais pirmais solis, kas nosaka turpmāko atbalsta kvalitāti.

Ko darīt?

- Novērot mācīšanās, uzvedības vai emocionālas grūtības
- Pierakstīt konkrētus piemērus un situācijas
- Fiksēt: **kad** notiek, **kas** notiek, **kā** izpaužas
- Dokumentēt regularitāti un intensitāti

Svarīgi: Detalizēti novērojumi ir pamats efektīvam atbalstam. Jo precīzāka dokumentācija, jo ātrāk un mērķtiecīgāk komanda var palīdzēt.

2. solis

Sākotnējā saruna

Dialogs ar skolēnu

Pedagogs empātiski pārrunā novērojumus, uzklausa skolēna perspektīvu un izjūtas.

Saziņa ar vecākiem

Informē par situāciju, kopīgi izvērtē iespējamus cēloņus un kontekstu.

Pirmie soļi

Vienojas par sākotnējiem pielāgojumiem klasē — maziem, bet konkrētiem pasākumiem.

Šajā posmā mērķis ir izveidot uzticības pamatu un izmēģināt vienkāršus risinājumus. Ja šie pasākumi izrādās nepietiekami, tiek uzsākts formālais atbalsta pieprasījums.

No pieteikuma līdz atbalsta īstenošanai

Atbalsta speciālisti

- Speciālais pedagogs
- Logopēds
- Psihologs
- Sociālais pedagogs
- Pedagoga palīgs

Ārējās institūcijas

- Pedagoģiski medicīniskā komisija
- Ģimenes ārsts, psihiatrs
- Pašvaldības atbalsta dienesti
- Citi speciālisti pēc vajadzības

Konkrēts piemērs: 4. klases skolēns

Pamatinformācija

Vecums: 12 gadi

Klase: 4.

Novērotās grūtības

- Iespējams selektīvais mutisms
- Guļ uz galda mācību stundās
- Mācību piederumi paliek somā
- Atsakās no garīgas piepūles
- Biežas, ilgstošas tualetes apmeklējuma reizes
- Higiēnas neievērošana
- Risks nesekmībai

DARBS GRUPĀS

Kādu atbalstu var piedāvāt skolas atbalsta komanda?

Kādi ir ieteikumi mācību priekšmetu skolotājiem?

Progress	
Euh	
Iueta	
☑ Scherl	Taich +++ +
Eut	Fa+
x Sict	Deces +

Nodrošinātie atbalsta pasākumi

1 Sociālā pedagoga uzraudzība, pārrunas ar mammu, veikta dzīvesvietas apsekošana

2 Vienkāršoti uzdevumi, papildus laiks uzdevumu izpildei, bezmutiska atbildēšana

3 Iesaistīta mamma, piedalījies divās mācību stundās

4 Pieteicies uz Bowen tehnikas nodarbībām un silto smilšu nodarbībām

5 Pagājušajā mācību gadā apmeklējis silto smilšu nodarbības, nodarbības sensorajā istabā, Bowen nodarbības, Montessori nodarbības

Nākamie soļi: Plānota atkārtota sanāksme ar vecākiem un speciālistiem.

Klases audzinātāja ierosinājumi

1

Psihologa izvērtējums

Nepieciešams detalizēts psihologa izvērtējums ar konkrētiem ieteikumiem mācību procesa organizēšanai un turpmākai individuālajai pieejai.

2

Atkārtota psihiatra konsultācija

Medicīniska izvērtēšana, lai izslēgtu vai apstiprinātu iespējamās diagnozes un noteiktu nepieciešamo terapiju vai medikamentozo atbalstu.

3

Regulārs sensorās istabas apmeklējums

Sistemātisks darbs sensorajā istabā 2-3 reizes nedēļā, lai veicinātu pašregulāciju un emocionālo līdzsvaru.

4

Audiologopēda nodarbības

Specializēts atbalsts runas un komunikācijas prasmju attīstībai, īpaši saistībā ar selektīvo mutismu.

5

Medmāsas konsultācija par higiēnu

Individuāla saruna ar medmāsu par personīgo higiēnu, ieteicama arī mātes klātbūtne un iesaistīšana mājās īstenojamajos pasākumos.

Nākamie soļi: Komanda izstrādās detalizētu IAP ar konkrētiem mērķiem un vērtēšanas kritērijiem 2 nedēļu laikā. Plānota atkārtota sanāksme ar vecākiem un speciālistiem.

Jautājumi? Ieteikumi?

internatskola@tukums.lv
www.pamatskolasparni.lv

